

Istorija apie Eglę, jos du vaikus ir vaiko teisių specialistę

Trumpa, bet tikrais faktais paremta istorija apie kitą šeimą su kuria susidursite

-1-
Vieną dieną Eglė sulaukia netikėto skambučio – jos mylimojo mama praneša, kad Aurimas žuvo avarijoje.

-2-
Eglės gyvenimas aptemsta ir ji tiesiog plaukia pasroviui – darbas-namai, darbas-namai...

-3-
...iki tos dienos, kai geriausia vaikystės draugė Kristina pakviečia švęsti Naujuosius Prancūzijos Alpėse. Eglė nedrįsta atsisakyti, juoba kad net ir mama stumia: „Tu tik važiuok, važiuok.“

-4-
Atvykusiųjų kompanijoje Eglė susipažįsta su banke dirbančiu IT specialistu Tomu, kuris irgi neseniai išgyveno artimo žmogaus netektį... Ilgiau pakalbėję jiedu atranda, kad juos sieja ne tik praradimai, bet ir pomėgiai kelionėms, kinui, muzikai, geram maistui.

-5-
Eglės draugų ratas prasiplečia šauniais Tomo bičiuliais, kurie leidžia patikėti, kad jai nuskilo tikrų tikriausias aukso puodas.

-8-
Tomas kone kasdien gamina vakarienę dviem. Eglei jau kartais net nesmagu atsisakyti susitikimų po darbo su draugėmis, bet supranta, kad jos elgtųsi taip pat, jeigu tik jų namuose kas taip lauktų.

-7-
Sakoma, kad po vestuvių vyras ima augti pilvas ir jų gerumas išgaruoja, tačiau tik ne Tomo ir Eglės atveju.

-6-
Po kelių mėnesių draugystės jie išvyksta pakeliauti į Tailandą. Eglei besidedinant paplūdimyje, Tomas atneša neva jūroje rastą kriauklę, iš kurios, paėmus į rankas, iškrenta žiedas.

-16-
Tomas vis rečiau apiperka šeimą, pinigų duoda nebent maistui ir komunalinėms išlaidoms, nes, jo žodžiais, „Tavo šmutkių ir taip pilni namai.“ Eglė turi verstis vien su savo gerokai sumažėjusiomis pajamomis: pirkti drabužėlius, vaistus, mišinėlius ir sauskelnes Patricijai.

-17-
Kai po metų Eglė svarsto galimybę grįžti į darbą, Tomas tai įvertina kaip egoizmą. Vienintelis būdas Eglei įrodyti, kad myli savo šeimą – pagimdyti dar vieną vaiką. Taip atsiranda Karolis.

-18-
Tomas ir Eglė daug kam ir toliau atrodo tobula šeima, kurioje vyras dėl moters daro viską (net jeigu ji „nemoka pakeisti pamperso“), nors realybėje jie netgi miega atskiruose kambariuose – Eglė su vaikais, o Tomas – su ausų kištukais.

-19-
Sutikdama kitas mamas kieme arba parke, Eglė nujaucia (yra moterų, kurios daugiau kalba ne žodžiais, o akimis), kad jos gyvenimas nėra pats blogiausias, kad būna ir blogiau – kai vyras fiziškai smurtauja.

-20-
Vieną dieną Tomas demonstratyviai išeina pietauti į „McDonalds“ nes, pasak jo, sriuba – per sūri. Kitą dieną prie vaikų jis išverčia visą lėkštę sriubos Eglei ant palaidinės, nes ši... „prėska“.

-22-
Eglė prastai miega. Jai nuolat skauda galvą, krinta svoris, o kartais išberia rankas arba kaklą. Vaikai irgi dažnai būna suirzę. Nuolat su draugais vakarus leidžiantis Tomas tai įvertina nevyniodamas žodžių į vatą: „Kai mama isterikė, tai ir vaikai tokie.“

-21-
Eglė internete mėgina domėtis, kaip pagerinti santykius, bet vyras apie tai sužino (vėliau Eglė išsiaiškina, kad Tomas telefone ir kompiuteryje buvo įdiegęs programinę sekimo įrangą) ir pasiūlo pačiai pirmiausia „susiremontuoti“ galvą.

-23-
Lyg to būtų maža, vieną dieną Eglei paskambina vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos atstovė, kuri nori abu tėvus pasikviesti pakalbėti apie Patriciją ir jos elgesį mokykloje.

-24-
Iš vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos specialistės Eglė sužino, kad jį juos kreipėsi mokyklos atstovai, kurie pranešė, jog Patricija tapo uždara, irzli bei agresyvi klasiokų atžvilgiu. Eglė vos nemiršta iš gėdos išgirdusi, kad praėjusią savaitę, kai ji lankėsi pas gydytojus, Tomas du kartus vėlavo atvežti Patriciją į mokyklą, o klasės auklėtojai tai aiškino žodžiais „mama biškį ne formoj buvo, tai teko perimti pareigas“.

-25-
Tomas pokalbio metu rodo susirūpinimą dėl Patricijos ir visą laiką dėbčioja į žmoną, lyg kontroliuodamas, kad nepasakytų, ko nereikia. Jis sako, kad perims problemos sprendimą į savo rankas ir pažada, kad daugiau tai nepasikartos. Eglė tik linksi pritardama vyrui.

-26-
Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos darbuotoja išlydėdama tėvus perspėja, kad jeigu kažkas panašaus pasikartos, ji turės pranešti apie jų šeimą socialinėms tarnyboms.
Po visko Tomas Eglei piktai pro dantis iškvošia: „Tavo laimė, kad nieko neleptelėjai. Nuo šiol tylėsi, kaip pelė po šluota, jeigu nenori, kad vaikus atimtų.“

-27-
Kitą dieną Eglė net šiurpas nukrato, kai sulaukia Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos atstovės skambučio. Ji nustemba išgirdusi, kad, specialistės nuomone, vakar ši išgirdusi tik vienos pusės – vyro – nuomonę, tad norėtų akis į akį pakalbėti su Egle

-28-
Joms susitikus Eglė iš pradžių bijo leptelti, ko nereikia, tačiau ilgainiui išsišneka taip, kaip, ko gero, nėra šnekėjusi nuo Patricijos gimimo. Vaiko teisių specialistė supranta, kad vaikai toje šeimoje niekada nebus saugūs, kol nebus saugi jų mama ir padeda Eglei kurti planą...

-10-
Kartą keliaujant, geismas Tomą užvaldo tiesiog kalnuose. Nors Eglė ir nėra 100 procentų pasirengusi gimdyti vaikus, po Tomo pastebėjimo: „nagi, esam tiek laiko kartu, jog žmonės ima kalbėti, kad mes nevaisingi“, ji vis tik pasiduoda.

-9-
Kai Eglė išreiškia norą pakeisti darbą į geriau apmokamą, Tomas pasako, kad tai būtų nesąžininga – juk jis uždirba tiek, kad užtenka abiem, o naujame darbe tektų metus įrodinėti, ko esi verta, aukojant ir vakarus, ir savaitgalius kartu. Tomas tarsi gesintuvu užgesina pradinį Eglės entuziazmą, bet pagalvojusi ji patiki, kad judviejų santykiams tai išeis tik į naudą.

-13-
Jeigu pas Eglę atvyksta draugų, Tomas sako, kad neužsibūtų, nes bacilių namuose nereikia. Po tokių juokelių draugai ima vengti svečiavimosi jų namuose.

-14-
Kaskart, atvykus Eglės motinai, Tomas nepasikuklina išrėžti: „Kokia tu mama, jeigu pati viena nesugebi vaiko prižiūrėti?“ Eglei taip nesmagu, kad ji nustoja prašyti mamos pagalbos, sako, kad jie puikiai tvarkosi dviese.

-11-
Prieš gimdymą Eglės gyvenimas klostosi kaip pasakoje: Tomas nuveža ją į darbą, iš darbo parveža, pats viską superka, pagamina.

-12-
Bet po Patricijos gimimo viskas apsverčia aukštyn kojomis – Tomas Eglę paverčia namų belaisve.

-28-
Po kelių mėnesių Tomas prieš Eglę pradėjo smurtauti ir fiziškai. Vėliau ir Karolio eilė. Bet jie niekada niekam nieko nėsakė, nes žinojo, kad jeigu kam prasitaras, į namus ateis pikta teta ir juos išsives.

-27-
Kitą dieną Tomas, žinoma, užmiršta apie problemas sprendimą, bet Eglė – ne. Ji pamoko Patriciją, ką ir kam reikia sakyti, kai klausia apie tai, kaip gyvena mama ir tėtis. Patricijai labiausiai įstringa žodžiai, kad jeigu kas nors sužinos, jog namuose yra problemų, ateis pikta teta ir juos išsives.

Kiekvienais metais Lietuvoje registruojama daugybė partnerių smurto prieš moteris atvejų. Tai būna fizinė, seksualinė, ekonominė, psichologinė prievarta. Kodėl jos nepaliekia smurtautojų? Nes patiria sisteminį smurtą: vyrai ar partneriai lėtai, nepastebimai, bet sistemingai toliau jas nuo draugų ir šeimos, apriboja ekonominį savarankiškumą, gniuždo psichologiškai ir daro priklausomomis nuo smurtautojų valios. Jei moteris mėgina priešintis partnerio kontrolei ir perdėtai globali, jis griebiasi fizinės ar seksualinės prievartos. Poros santykiuose gali būti „laimingų“ akimirku, kurios trukdo smurtautojo elgesyje atpažinti prievartos sistemiskumą.

Smurtas artimoje aplinkoje yra visų reikalas. Moteriai, kuri yra patekusi į smurtautojo manipuliacijų gniaužtus ir nemato šviesos tunelio gale, kiekvienas susidūrimas su vaiko teisių specialistu, socialiniu darbuotoju ar tiesiog nepažįstamu žmogui gali tapti lemtingas. Tiek geraja, tiek blogaja prasme.

Sužinokite daugiau www.visureikalas.lt ir nelikite abejingi. Ačiū.